

EEN
PELGRIMAGE
VAN
EEUWEN

De monnik van de toekomst
zal zijn de ingekeerde naar
binnen terwijl hij toegekeerd
is naar wat buiten is.

De moniale van de toekomst
zal zijn de toegekeerde naar
buiten terwijl zij ingekeerd
is naar wat binnen is.

Lumen de lumine
(Credo, 5)

Wezige
in aanwezigheid,
Wezige
in afwezigheid.

Uit uw licht
ben ik licht,
van uw licht
ben ik licht.

Licht ben ik
in uw licht,
licht ben ik
door uw licht.

Wezige
in mijn zijn,
Wezige
mijn zijn.

Quoniam apud Te
est fons vitae
et in lumine tuo
videbimus lumen

(ps. 35 v. 10)

Want bij U
is de levensbron
en in uw licht
zullen wij het licht zien

Volharding

Een monnik heeft een hard leven,
zijn geest gebiedt zijn lichaam
en zijn lichaam lijdt mee.
Maar ook zijn geest slijt
aan zijn leven voor God alleen.
En toch is hij gelukkig, want
hij leeft voor God alleen.

Een moniale heeft het zwaar,
want leven met een tenger
lichaam en een verliefd hart
vraagt alles, iedere dag.
Het is het continue : in de
morgen met God opstaan en in de
avond weer met God gaan slapen.

Een man die tien kinderen heeft,
heeft het zwaar maar toch
gaat hij er niet onder gebukt.
Hij moet dag en nacht werken,
maar zijn vaderschap vervult
hem met grote vreugde, want
hij houdt van vrouw en kinderen.

Een vrouw groeit in haar moederschap
al heeft zij het jaren lang zwaar:
een kind aan de borst of
weer een kind onderweg.
Maar zij bemint haar man
en geniet van haar leven
vol levendige kinderen.

Mystiek

In de oude tijd
heette bidden gebed
en geloven geloof.

In de nieuwe tijd
heet bidden meditatie
en geloof mystiek.

En wat religiositeit was
werd later mentaliteit
en is nu spiritualiteit.

Maar een monnik die
dagelijks rond God
vertoeft, weet :

mystiek komt niet
van mijzelf maar
kan je overkomen

als je toenadering
zoekt tot God
die je nadert.

Een monnik zwijgt
over mystiek en
benoemt zich niet.

Hij spreekt niet over
zijn Godservaren
en luistert.

Zijn ogen staan vol
verlangen om
God te zien.

Levensmystiek

Stilstaande bij de hele lange rij
mystieke denkers in het verleden
en evenzovele mystieke schrijfsters
over de hoge vlucht van de geest

voorbijgaande aan heel die lange rij
van geestelijk leiders en leraren
die het lichaam de rug toekeerden
en de strijd aanbonden met de aarde

om innerlijk één te worden met God -
duizelt het ons te mogen beseffen
geroepen te zijn tot de beleving
en verkondiging van de levensmystiek:

niet de weg van onthechting maar hechting
aan de materiële aanwezigheid van
het goddelijk leven onder ons
waaruit onthechting vanzelf voortvloeit

niet leven in onthouding maar overgave
waardoor het volle leven wordt tot
bron van mystieke Godservaring
met als enige norm de liefde.

De scheidsmuur die lichaam en ziel
niet alleen van elkaar gescheiden houdt
maar ook de toestroom, de overstroom
naar elkaar tegenhoudt en blokkeert

moet geslecht worden tot heelheid
van de mens : de mystieke heiliging
van het lichaam door de ziel en
van de ziel door het lichaam.

Mystici

Er zijn er van allerlei aard,
zij gedragen zich heel verschillend -
leeuwen en lammeren zijn er bij.
De meesten zijn anoniem.

Zij zijn niet tégen maar vóór.
Zij leven niet buiten zichzelf
maar gaan voor naar binnen.
Innigheid van leven is hun weg.

Er zijn dwarsliggers bij
maar de meesten van hen zijn
schatten van licht, die
zich uitleven in liefde.

Wat zij allen met elkaar
gemeen hebben, is : zij zijn
'les amoureux de Dieu' -
verliefd op God.

Dwarsliggers in naam van God

Het is verdacht
dat in een boek over
mystici eenentwintig
ongehuwde mannen en vrouwen
voor het voetlicht
worden gebracht
en geen enkele normaal
gehuwde: want
de twee gehuwden waren
ook nog half gehuwden...

Voor de ene vrouw
die uitgehuwelijkt werd
stond dit gelijk met
legale verkrachting -
voor de ene man
had het huwelijk ook
niet veel om het lijf:
toen zijn vrouw verongelukte
ontdekte hij dat zij een
ruwharen boetekleed droeg...

*De suggestie
wordt gewekt
dat het
alleen aan
ongehuwden
vrijgezellen
celibatairen
gegeven is
te komen tot
mystieke
Godservaring.*

Komt dat omdat de kerk
een bovennatuurlijke
weezin koestert
tegen levens-mystiek:
het God-verliefde leven zelf?
Behoren daarom
alle zinnelijken
alle lustigen
bij definitie tot de
dwarsliggers van God?

De nieuwe wereld
is op zoek naar een
materiële mystiek:
het opdelven van
Gods aanwezigheid
in de diepte
van het bestaan.
Mag dan de oude
spirituele mystiek
dit weer bedelven?

De lichaams-vijandige
mystiek van eeuwen wordt
als een duffe deken
heengetrokken over
het voorzichtig wortelende
nieuwe leven in het
zaaibed van deze tijd:
ademloos zal het verstikken
en weer zal het zaad van
Gods liefde verdorren.

Sinds Genesis
vindt de herverbinding
van mensen met God
plaats in het
spel zonder grenzen
waarin tijd en
eeuwigheid samenvloeien.
Mensen zijn mystiek :
sámen zijn man en vrouw
beeld van God.

De prijs

De kostprijs van
één heilige
één mysticus -
geworden in het
alom geprezen
systeem
(orde - congregatie)
van geestelijk leven

is

dat de levens
van duizenden
eeuwenlang
verworden zijn
tot zinloosheid
en uitzichtloosheid
binnen datzelfde
alom geprezen systeem

is

die prijs
niet veel
te hoog?

Het zwarte gat

Mannen en vrouwen die ervoor
kiezen augustijns te leven
hullen zich in zwarte togen
pijen en habijten : weg

met dat lichaam, dat lijf
van zonden en begeerten,
weggewist de gulle lach
en het laatste restje kleur.

Hoog moet de geest gaan
stijgen, God boven en buiten
de aarde gezocht en gevonden,
niet de God van hier.

Ook wereldheren dragen zwarte
kieren, aardsvijandigheid,
ook al leven zij er niet naar.
Verbergen zij het licht?

Van al die zwarte verkondigers
is het licht de tegenpool -
boden van vergankelijkheid
met om zich heen de dood.

Tegenbeelden van lust en
lijfelijkheid : geen liefde
die tot extase leidt waardoor
het lichaam zich uitstort in vreugde.

Verstorven ligt de lach -
gefronste voorhoofden tegen
het kwaad van de wereld graven
zich een weg door de tijd.

Zij staren naar het zwarte gat -
om hen heen de wanden
van het graf van God
waaruit de Lichtende verreest.

Onthechting

Vervreemding van de natuur
(de geboortewerkelijkheid)
maakt mensen tot ontheemden.
Emigreren naar de bovennatuur
betekent heimwee levenslang.
Waarom die pijn gekozen tussen
hier en nu en daar en dan ... ?

Hechting

De mystieke kracht van de mens
bestaat in de hechting
van geest aan materie en
van ziel aan lichaam.
Daarin kan het wonder gebeuren
van de oer-extase die is
gemeenschap met God.

Onthouding

De vlucht in de abstractie en
de vergeestelijking van de zinnen
verbreken de heelheid van het zijn.
Als de liefdeseenheid van
ziel en lichaam verbroken wordt,
verstoffelijkt het lichaam
en verdampt de ziel.

Overgave

Verzaking aan de materie
is de moederbinding
loslaten met Godin.
Zij baart in alles wat door ons
wordt be-leefd en aan-geraakt,
alwat in liefde wordt beroerd
'zichzelf'.

De ene weg

Het afstand doen,
het afstand nemen
van 'aardse' waarden,
kan dichterbij God brengen.

Ook het binnengaan,
het tot zich nemen
van 'aardse' waarden,
kan dichterbij God brengen.

God bestaat evenzeer
'buiten' de dingen als
'binnen' alwat is
in en om de mens.

Dezelfde Godgerichtheid
kan leiden tot het
zich verbinden als tot het
zich losmaken ervan.

Overgave en hechting,
onthouding en onthechting
kunnen leiden tot dezelfde
eenwording met God.

Beiden kunnen zijn
beleving en uitdrukking
van de eenheid met God
in hart en geest.

En toch

sluipt er iets dualistisch
onder de denkwereld van de
beschouwende kloosterorden door

toch het lichaam tot dienstbaarheid
brengen en streng behandelen

vanuit het 'geestelijk' deel
van het 'ik' optreden tegen het
'lichamelijk' deel van het 'ik

zonder te lichtvaardig tot een
gemakkelijk holisme te vervallen -
waardoor de vruchtbare spanning
tussen geestelijke en lichamelijke
krachten in de mens kan wegvallen -
is het duidelijk dat een positieve
duiding van zowel lichaam als geest
de 'natuurlijke' ontwikkeling van de
mens, ook van de monnik, dient

deze duiding is: de lichamelijke
draagt en voedt het zieleleven en
de geestelijkheid tilt de lichamelijke
op en verheft deze tot haar eigenlijkheid

ziel en lichaam zijn beiden beeld van God
de hele mens is Gods gelijkenis

dit is het mensbeeld van Genesis
het mensbeeld....van God

daarom toch werd God mens

Als Bruno in plaats van
in de 11e eeuw
nu in de 21e eeuw
zijn orde had gesticht -
levensordenend, radicaal
voor God levend, samen
en alleen met anderen
als hart- en geestverwanten -

Als Bruno nu als
vereeuwigde monnik die ziet
met de ogen van God
zo zou zijn gaan leven
dat het een stichting werd -
een levenswijze had gevonden
die mensen tot vervulling
en ontplooiing kan brengen -

Als Bruno, ziende in
harten en geesten van mensen,
voelende in de zinnen en
hartstochten van mensen -
wat mensen kan blijven
begeesteren en bewegen
tot vergezichten en
tot in diepe ravijnen -

Als Bruno dan zou weten
van kracht en zwakte van mensen,
van het eerste geboorterecht
dat de vrijheid is -
niemand meer zou oordelen
maar broederlijk liefhebben,
mensen zou opnemen
in zijn eigen bestaan -

Bruno zou huiveren om
de ene op de tien die blijft
en de negen anderen die kwamen
en gingen : mensen
waar nooit iemand
nog wat van hoorde,
niemand nog naar vroeg
want zij waren verleden.

Bruno zou blijven e-mailen
met de jonge novice
die was als de jongeling
die Jezus liefdevol aanzag.
Hij zou er een breed bestand
op nahouden om met grote
regelmaat in contact te kunnen
zijn met alle vroegere vrienden.

Bruno zou alle lege cellen
openstellen, juist voor hen
die eens binnenkwamen met het
pure verlangen monnik te zijn,
maar struikelden over de eigen
eenzaamheid over de God van
de stilte of het schrikbeeld
van dit leven levenslang.

Bruno zou zeggen :
mijn lieve broers en zonen,
huisgenoten van het eerste uur:
blijf komen. doe mee, in alles,
helemaal - wees met God alleen -
want jullie zielen zijn monniken
jullie lichamen zijn monasteria -
samen Kartuizers voor altijd.

Als de orde van de Kartuizers
in één millennium
100.000 monniken
heeft voortgebracht -
dat is 1000 per jaar
welk getal in de bloeitijd
ver werd overschreden
over heel de wereld gezien -
daarbij uitgaande van het gegeven
dat gemiddeld 9 van de 10
postulanten en novicen
de orde weer verlieten,
komen we aan het getal
van 1 miljoen mensen
die er door de tijden
voor gekozen hebben
voor God alleen te leven.

Wat hebben dan de 900.000
geroepenen een dure tol moeten
betalen aan de collectieve
eenvormigheid en onveranderlijkheid
van regel en levensopvatting -
ter wille van de 100.000 die
geroepenen werden ten einde toe.
Deze tol was dat zij moesten
stranden in hun diepste levenskeuze.

En dan ook nog : ook onder hen
die bleven waren mensen die er
menselijk gezien aan ten onder gingen,
de natuurlijke waarneming
van de schepping uit het oog verloren
en eigenlijk slachtoffer werden
van een ideologisch systeem :
een systeem dat een heel diepe waarde
in zich bergt, een orde van leven
die tot hoogste humaniteit kan leiden
maar dan wel niet gebukt mag gaan
onder een lichaamsvijandige ideologie.

De gevallen

Waar zijn zij gebleven?

*Heeft God hen in zijn armen opgevangen
en weer opgericht als zijn geroepenen
voor eeuwig?*

Verrijzenis

Driemaal viel Jezus onder het kruis.
Na drie dagen stond Jezus op uit het graf.

Velen vielen op de weg naar het priesterschap:
zij konden de lange weg van twaalf jaar
niet voleinden, werden door de overheid
ongeschikt verklaard of keerden halverwege om.

Maar onuitwisbaar was de eerste aanraking
van roeping en diep verlangen, hun ideaal.
En nooit week de droom uit hun gedachten.
God had hen eens en voorgoed aangeraakt.

Velen stonden op en vervolgden hun eigen weg.
Emmaüsgangers waren zij met een brandend hart.
Velen werden levenspriesters, braken het brood
met hongerigen en schonken klare wijn.

Veertig dagen en nachten bracht Jezus door
in de woestijn. En op de berg was hij alleen.

Velen verlieten huis en haard en traden voorgoed
in een klooster in om monastiek te leven.
Toch viel het hen te zwaar, hun gezondheid knakte
of zij werden aangemaand weer huiswaarts te keren.

Maar het klooster, de eigen kluis en hun cella
ging mee en borg hen voor de verdere toekomst.
En altijd was er de hang naar het wezenlijke
en bleven zij ten diepste leven voor God alleen.

Velen werden levensmonniken, schouwers en zieners
waardoor de wereld kon gaan zien en geloven.
Dit is het monastieke leven buiten de muren.
En het werk van hun handen is hun dagelijks officie.

Huis van God

De aarde is het huis van God.
Daar wonen mensen die God gelijken
en elkaars gelijken zijn in gelijkwaardigheid,.
Alleen maken bijkomstigheden immers de verschillen.

Seminaries zien studenten vertrekken,
kloosters zien postulanten en novicen heengaan.
Maar zij zijn voor het leven de buitengemeenschap
van het eens en voorgoed gedeelde ideaal.

Wat zou er een andere geestelijke werkelijkheid
ontstaan zijn, wanneer de banden waren onderhouden
en aangehaald, een gemeenschap van de geest was
blijven bestaan die verankerd was in de liefde.

Thuis

Door de eeuwen is er een wereldwijde gemeenschap
ontstaan van 'Kartuizer-families' die het ideaal
van de Kartuizers hebben waargemaakt en uitgedragen.
Zij zijn diep ingetreden in het monastieke leven.

Door de jaarlijkse bezoeken aan de Kartuizers
waar een zoon of broer was ingetreden, groeiden
zij dit leven binnen en namen het mee naar buiten:
de Kartuizerspiritualiteit was als dessem van leven.

Schatten aan correspondentie, ontvangen geschriften,
boeken en muziekcassettes, werden vergaard en bewaard.
De Kartuizerorde bestaat ver buiten de eigen muren -
zij leeft in harten van vele Kartuizer-families.